

Особливу увагу заслуговують малюнки Максима Косинця, хворого на ДЦП, який з двох років створює неймовірні малюнки «пензликом» із ватної палички і з допомогою шматка кухонної губки та гуаші, які Ліна Костенко використала в оформленні свого видання.

Для розробки власного ілюстративного ряду були виконані ілюстрації у техніці літографії, офорту і монотипії, які були оцінені групою експертів.

На думку експертів, якими були фахівці в галузі образотворчого мистецтва, найбільш співзвучні з поезією Ліни Костенко виявились абстрактні ілюстрації, зроблені в техніці монотипії. Саме ці ілюстрації відтворюють дивні образи, що влітають в думки і закарбовуються в пам'яті.

Проведені дослідження дозволили знайти свій варіант оформлення поезії Ліни Костенко, в якому будуть поєднані реалістичні і абстрактні композиції виконані в техніці монографії, що дозволить поринути в її поетичний світ, у вир емоцій і переживань, і приверне все більше і більше шанувальників.

УДК 655.254.22:82.083

© **Владислав Доценко**, магістрант, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2021 р.
Науковий керівник: Т. Г. Осипова, канд. техн. наук, доц., ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

ОСОБЛИВОСТІ ІЛЮСТРУВАННЯ ПОЕМИ ГОМЕРА «ІЛІАДА»

Three editions of Homer's Iliad were analyzed. The analysis established their plot-compositional differences, compared artistic techniques. The goal is a new edition in modern realities.

Поема Гомера «Іліада» уславлює доблесть, героїзм, силу розуму, стійкість у випробуваннях долі та засуджує

війну як противного людського розуму події. Скільки існує людство, стільки воно і засуджує війни. Але, на жаль, на нашій землі не перестають гриміти постріли, рватися бомби, гинути люди. Ця проблема залишається злободенною і тому питання переосмислення природи людини, її чесноти та вади на прикладі створення ілюстративного ряду до поеми Гомера «Іліада» є актуальним.

Метою роботи є проведення сюжетно-композиційного аналізу попередніх видань «Іліади» Гомера для визначення власного підходу до ілюстрування.

З використанням сюжетно-композиційного аналізу було проаналізовано 20 видань «Іліади» Гомера виданих в різні часи. Особливу увагу серед них привертають видання, проілюстровані художниками М. І. Піковим, Д. С. Бісті та Д. Флакман. У роботах М. І. Пікова та Д. Флакман простежується безпосереднє слідування сюжетній лінії і відображення ключових сцен поеми, тоді як Д. С. Бісті вдалося створити візуальний ряд, який скоріше не розкриває сюжет, а відображає загальний тематично-емоційний характер поеми. Слід зазначити, що у художників була застосована однакова стратегія щодо ілюстрування поеми. Створені ними ілюстрації являють собою заставки, і розміщуються на початку кожної пісні у верхній частині сторінки. Загалом простежується однаковість щодо вибору сюжетів для малюнків, а змінним є: композиційне рішення, кут зору та трактування тієї чи іншої події.

Техніка виконання ілюстрацій — ксилографія (М. І. Пікова та Д. С. Бісті) та гравюра (Д. Флакмана), відповідно всі їх ілюстрації чорно-білі. На відміну від ілюстрацій М. І. Пікова та Д. Флакмана, в яких відсутня будь-яка стилізація, Д. С. Бісті під впливом мотивів чорно-фігурної кераміки, знайшов власний стиль в передачі образів персонажів. Композиція ілюстрацій усіх трьох художників відкрита, але у М. І. Пікова та Д. Флакмана вони відсікаються власними полями, а Д. С. Бісті дає своїм персонажам або елементам ілюстрацій часом виходити за власні рамки, що створює певну динаміку та рух. Всі проаналізовані видання, переважно чорно-білі, що на нашу думку, звужує можливості сучасного оформлення книжок.

Для вибору нової концепції художньо-технічного оформлення видання Гомера «Іліада», техніки ілюстрування та сюжетної лінії ілюстрацій було застосовано експертне опитування, яке проводилось на базі аналізу ескізів за трьома показниками: ступінь повноти відображення змісту в ілюстраціях; цілісність ілюстративного ряду; естетична цінність ілюстрацій. Як експерти було залучено фахівців в області ілюстрування і художньої діяльності.

В ході експертного опитування головним параметром визначено естетичну цінність ілюстрацій. У запропонованих ескізах перевага надана кольоровим ілюстраціям виконаним з використанням комп'ютерної графіки з сюжетною лінією, яка складається зі сцен, серед яких: поранення Менелая, смерть Патрокла, виготовлення Гефестом зброї для Ахіллеса, перемога Ахіллеса над Гектором, викуп тіла Гектора батьком Пріамом.

Отже, проведений аналіз дав змогу оцінити здобутки вибору сюжетно-композиційних прийомів оформлення попередніх видань поеми Гомера «Іліада» з метою створення нового, актуального видання у сучасних реаліях.

УДК 655.254.22:82.083

© **Марія Сидоренко**, магістрантка, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2021 р.

Науковий керівник: Т. Г. Осипова, канд. техн. наук, доц., ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

ЗОБРАЖУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОРТРЕТУ ЯК ЕЛЕМЕНТУ ІЛЮСТРУВАННЯ

In the fine arts, the portrait is an independent genre, a form of depiction of a person, focusing on his face and conveying the individual features of his features.

Портрет як самостійний жанр образотворчого мистецтва пройшов довгий шлях становлення і розвитку,

починаючи з наскального рисунка і до сьогодення, що є свідченням процесу усвідомлення художниками людської самотності та неповторності.

Залежно від призначення портрета, можна виділити наступні різновиди: історичний; психологічний; камерний; колективний; мініатюрний; релігійний; автопортрет тощо. Зважаючи на такі широкі можливості, портрет з моменту появи книги зайняв свою нішу в оформленні видань.

Художник-ілюстратор глибоко аналізує зміст літературного твору, ретельно вибирає усі ознаки, що формують риси характеру героя та зовнішнього вигляду, прагне до образного розкриття ідейного змісту твору, виявлення його стильових особливостей через застосування різноманітних художніх технік та авторських манер, одним із яких є портрет. Тому дослідження зображувальних властивостей портрету як елемента ілюстрування є актуальним.

Метою роботи є порівняння різних за стилем портретів з метою використання в ілюструванні видань, для створення власної концепції дизайну книги Миколи Хвильового «Я (Романтика)».

Для дослідження були вибрані портрети різних часів і різних майстрів.

В реалістичному портреті (рис., а, б), художники фокусували свою увагу на обличчі, передачі індивідуальних особливостей рис людини, її психологічного стану, внутрішнього світу, соціального статусу, приналежності до певної історичної епохи. В реалістичному портреті важливою є кожна деталь: від прикрашальних елементів на моделі до пози і оточення. Проте такі портрети в сучасному мистецтві ілюстрації мало використовуються.

З появою на рубежі XIX–XX ст. авангардизму суттєво збагатилася мова мистецтва за рахунок втілення широкого спектру нових ідей, запропонованих такими майстрами як П. Пікассо (рис. в, г), А. Матісс, В. Кандінський, К. Малевич тощо.

Для творів П. Пікассо (рис. в, г) притаманно пошук нових засобів у виявленні форми та змісту художніх творів; переоцінка духовних цінностей і нове сприйняття

